

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
080 81 80
gp@zagovornik-rs.si

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino
E: gp.mizm@gov.si

Številka: 0700-25/2026/22
Datum: 2. 10. 2026

Zadeva: Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede obravnave prošelj po prilagoditvah tekmovalcev s posebnimi potrebami s strani organizatorjev šolskih tekmovanj

Spoštovani,

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je izdal odločbo št. 0700-25/2026/21, v kateri je ugotovil, da je organizator tekmovanja v znanju iz računovodstva za srednje šole (v nadaljevanju: organizator tekmovanja, društvo), posredno diskriminiral dijakinjo s posebnimi potrebami, ker ji ni omogočil, da bi naloge lahko reševala dlje od drugih tekmovalcev. Dijakinja zaradi spinalne mišične atrofije, ki jo ima od rojstva, ne more pisati in ji zato pri tem pomaga spremljevalka. Zagovornik je v postopku ugotavljanja diskriminacije ugotovil, da je društvo s takšnim ravnanjem dijakinjo obravnavalo slabše, saj je v želji, da bi vsi udeleženci imeli enake pogoje tekmovanja, zanemarilo dejstvo, da bi dijakinjo šele s prilagoditvijo njenega časa za reševanje nalog postavili v primerljiv položaj z ostalimi tekmovalci, ki pri pisanju ne rabijo pomoči druge osebe.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino (v nadaljevanju: ministrstvo, MIZM) je tekom postopka Zagovorniku podalo strokovna pojasnila v zvezi s to tematiko in v zvezi s Pravilnikom o sofinanciranju šolskih tekmovanj.¹ Iz njih izhaja, kako bi organizatorji tekmovanj morali postopati pri presojanju primernih prilagoditev otrok s posebnimi potrebami. Kot je ugotovil Zagovornik, društvo ni postopalo na tak način.

Ker navedeni primer ni osamljen (Zagovornik ima v obravnavi še eno istovrstno zadevo), v izogib nadaljnjim tovrstnim ravnanjem tega in drugih organizatorjev šolskih tekmovanj ministrstvu podaja sledeče priporočilo:

Zagovornik Ministrstvu za izobraževanje, znanost in mladino skladno z 21. členom ZVarD priporoča, naj spremeni Pravilnik o sofinanciranju šolskih tekmovanj. Iz njega naj jasno izhaja, na kakšen način morajo organizatorji tekmovanj, ki želijo biti sofinancirani s strani ministrstva, obravnavati prošnje za primerne prilagoditve tekmovalcev s posebnimi potrebami. Pri tem naj ministrstvo ukine sofinanciranje tistim organizatorjem, ki s svojimi ravnanji že sedaj kršijo veljavni pravni red Republike Slovenije in s tem diskriminirajo tekmovalce s posebnimi potrebami.

Vljudno vas naprošamo, da nas v čim krajšem času od prejema tega dopisa obvestite o upoštevanju priporočila.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

¹ Uradni list RS, št. 74/21 in 113/22.

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika k priporočilu št. 0700-25/2026/22
- Anonimizirana odločba št. 0700-25/2026/21 z dne 14. 9. 2026
- Vaš dopis št. 070-12/2026-3350-2 z dne 18. 6. 2026

Poslano:

- naslovniku (e-pošta)
- zbirka dok. gradiva.

V vednost:

- Urad Predsednice republike (po e-pošti: gp.uprs@predsednica-slo.si)
- Državni zbor (po e-pošti: gp@dz-rs.si)
- Državni svet (po e-pošti: gp@ds-rs.si)
- Varuh človekovih pravic (po e-pošti: info@varuh-rs.si)

**UTEMELJITEV STROKOVNE SLUŽBE ZAGOVORNIKA K PRIPOROČILU
ŠT. 0700-25/2026/22**

Zagovornik Ministrstvu za izobraževanje, znanost in mladino skladno z 21. členom ZVarD priporoča, naj spremeni Pravilnik o sofinanciranju šolskih tekmovanj. Iz njega naj jasno izhaja, na kakšen način morajo organizatorji tekmovanj, ki želijo biti sofinancirani s strani ministrstva, obravnavati prošnje za primerne prilagoditve tekmovalcev s posebnimi potrebami. Pri tem naj ministrstvo ukine sofinanciranje tistim organizatorjem, ki s svojimi ravnanji že sedaj kršijo veljavni pravni red Republike Slovenije in s tem diskriminirajo tekmovalce s posebnimi potrebami.

Zagovornik je prejel predlog 18-letne dijakinje za ugotavljanje diskriminacije pri njenem sodelovanju na državnem tekmovanju iz računovodstva, katerega organizator je bilo društvo. V predlogu je predlagateljica navedla, da ima že od rojstva spinalno mišično atrofijo, ki slabi njene mišice, zato je težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri vseh aktivnostih preko celega dneva. V srednji šoli CIRIUS Kamnik obiskuje četrti letnik programa administrator. Pri pisanju pisnih ocenjevanj znanja odgovore narekuje svoji spremljevalki, kar je zamudno delo, zato ima na podlagi Odločbe o usmerjanju omogočeno koriščenje podaljšanega časa pisanja.

Na podlagi dobrega uspeha na šolskem tekmovanju se je udeležila državnega tekmovanja iz računovodstva za srednje šole. Njena mentorica je šoli gostiteljici posredovala prilagoditve, ki jih predlagateljica potrebuje za reševanje nalog. Zagotovili so ji, da bo lahko imela vse prilagoditve, vključno s podaljšanim časom pisanja, kar pa ji je bilo na dan tekmovanja s strani društva zavrnjeno. Diskriminacijo je zatrjevala zato, ker bi lahko šele s podaljšanim časom tekmovala enakovredno ostalim.

Zagovornik je v postopku ugotavljanja diskriminacije presojal, ali je bilo ravnanje društva upravičeno in bi ga lahko obravnavali kot dopustno izjemo od prepovedi posredne diskriminacije. Glede na določbe Zakona o varstvu pred diskriminacijo lahko Zagovornik takšno izjemo ugotovi, če je domnevni kršitelj z ravnanjem zasledoval legitimen cilj in če je ta cilj zasledoval s primernim in tudi nujno potrebnim sredstvom.

Tekom postopka se je s prošnjo za strokovna pojasnila, povezana s Pravilnikom o sofinanciranju šolskih tekmovanj, obrnil tudi na MIZM. To je pojasnilo, da morajo biti pogoji in pravila tekmovanj, ki so predmet sofinanciranja, skladni z veljavnimi predpisi in temeljnimi načeli enake obravnave. Kljub temu, da šolska tekmovanja niso sestavni del obveznega izobraževalnega programa, bi morali organizatorji tekmovanj prošnje za prilagoditve tekmovalcev s posebnimi potrebami obravnavati individualno in v skladu z naravo tekmovanja presoditi, katere prilagoditve so potrebne in izvedljive. Pri tem je treba razlikovati med prilagoditvami, ki omogočajo dostopnost oziroma enakovredno sodelovanje tekmovalca, in prilagoditvami, ki bi lahko bistveno posegle v naravo tekmovanja, merila primerljivosti dosežkov ali tekmovalne pogoje, pri čemer pa takšna presoja ne sme biti pavšalna.

Pojasnilo je še, da Pravilnik o sofinanciranju šolskih tekmovanj kot pogoj za sofinanciranje določa zagotavljanje oblikovno-tehničnih prilagoditev za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, kar pa ne pomeni, da so to edine dovoljene prilagoditve oziroma da so vse druge prilagoditve vnaprej izključene. Organizator lahko oziroma mora glede na okoliščine konkretnega primera presoditi tudi druge zaprosene prilagoditve, če so potrebne za enakovredno sodelovanje tekmovalca, če ne pomenijo nesorazmernega bremena ali bistvenega posega v samo naravo tekmovanja.

Kot je razvidno iz priložene odločbe, društvo prošnje te konkretne dijakinje in očitno tudi drugih tovrstnih prošenj po prilagoditvah ne presoja individualno, ampak je pavšalno presojo upravičenosti prilagoditve podaljšanja časa za tekmovanje iz znanja v računovodstvu naredilo že ob sami pripravi oziroma sprejemu svojega internega Pravilnika v letu 2024, v katerem je možnost podaljšanja časa vnaprej in avtomatsko izključilo za vse primere.

Iz pojasnil ministrstva jasno izhaja, kako bi organizatorji tekmovanj morali postopati pri presojanju primernih prilagoditev otrok s posebnimi potrebami. To je nenazadnje načrtano tudi v veljavnem pravnem redu (npr. v Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov), s katerim bi moral biti usklajen tudi interni Pravilnik društva.

Zagovornik je v odločbi organizatorjem priznal, da so z odklonitvijo prilagoditve tekmovalnega časa konkretni dijakinji zasledovali legitimen cilj, da so tekmovalci v enakem položaju in da so merila za ugotovitev rezultatov tekmovanja objektivna. Ugotovil pa je, da tega niso zasledovali na ustrezen način. Dejstvo namreč je, da bi dijakinjo šele podaljšanje njenega časa za reševanje nalog postavilo v primerljiv položaj z drugimi tekmovalci, ki takšne oviranosti nimajo in takšnih prilagoditev ne potrebujejo. Reševanje nalog ji namreč vzame precej več časa, kot če pri pisanju ne bi potrebovala pomoči druge osebe. Zavrnitev te prilagoditve pa je vplivala tudi na objektivnost rezultatov tekmovanja, saj dijakinja svojega znanja ni mogla zares izkazati.

Zagovornik je zato ugotovil, da ravnanja organizatorja tekmovanja ne more upoštevati kot izjemo od prepovedi diskriminacije, in zato odločil, da je ravnal posredno diskriminatorno. Pri želji, da bi vsi udeleženci imeli enake pogoje tekmovanja, je zanemaril dejstvo, da bi dijakinjo šele s prilagoditvijo njenega časa za reševanje nalog postavil v primerljiv položaj s tekmeči, ki pri pisanju ne rabijo pomoči druge osebe.

Ker ne gre za osamljen primer (Zagovornik ima namreč v obravnavi še eno istovrstno zadevo), Zagovornik v izogib nadaljnjim tovrstnim ravnanjem tega in drugih organizatorjev šolskih tekmovanj ministrstvu priporoča, naj že s samim Pravilnikom o sofinanciranju šolskih tekmovanj to tematiko uredi na način, da organizatorji tekmovanj o prošnjah tekmovalcev s posebnimi potrebami ne bodo mogli več odločati pavšalno in avtomatsko za vse primere že s svojimi internimi pravilniki, ampak bodo morali vsako prošnjo presojati individualno in v skladu z naravo tekmovanja presoditi, katere prilagoditve so potrebne in izvedljive. Pri tem naj ministrstvo ukine sofinanciranje tistim organizatorjem, ki s svojimi ravnanji že sedaj kršijo veljavni pravni red Republike Slovenije na način, da diskriminirajo tekmovalce s posebnimi potrebami.